

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGELTLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	5	Fél évre	8
Fél évre	2	Negyed évre	4
Negyed évre	1	Egy óra	70
Egy óra	—	Egyesszám ára 4 fillér.	—

Főszerkesztő: **BENEDEK IANOS.**
Felolvasó szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szövege 4 fillér.

A magyar föld a magyaroké.

A kié a föld, azé az ország. Ez az ország is csak addig Magyarország, amíg a föld a magyaroké. De már a dobszó mellett évtizedek óta folyik a csöndes hódítás, az idegenek hódítgatják a magyartól a földjét. Ez tehát országunk pusztulását is jelenti, melyet akadályoznunk kell. Idevonatközlőleg Kacs Kovics Kálmán Somogyvármegye legutóbbi közgyűlésén, nagy lelkesedéssel, egyhangulag fogadott indítványt nyújtott be, mely megakadályozza az idegenek hódítását és mely nemsokára Hajdumegye zöld asztalára is felkerül és egész terjedelmében így hangzik:

Tek. Törvényhatósági Bizottság!

A végzet a magyar nemzetet két népfaj tengerarja közé sodorta.

Magyarország egy kis sziget a germán és a szláv törzsek világóceánjában.

Ennek hullámsapása ellen kell gátakat emelnünk, nemesak, de a belvizek árja, a kifelé törekvő nemzetiségek ellen is védekeznünk kell.

Kikezdte már a német a magyar földet a felsővidékeken, óriási erdőuralmak összevásárlásával.

A nemzetiségi pénzügyintézetek meg szüntelen ortvámadásokat intéznek a magyar föld ellen.

A magyar, a székely pedig, kenyéradó földet nem lelve honában, idegenbe árad és örökre elvész a hazára.

Amerikához.

Amerika, szabadság új földje,
Néped egykor ünnepele födte,
Mint a vilagszabadság nagy hőstét,
A Kossuth név üldött viselőjét;
Még akkor úgy égett, oly lobogva,
Mint a Mózes égő csipkebokra,
Bennetek a szabadság szent lelke...
Egy félszázad — s minden elfeledve!

Akkor tisztán láttad a világot,
Átérezted világhivatásod,
Hitted, hogy a szabadság központja
Az a hely lesz, hol WASHINGTON szobra,
És ilik majd oda, ép melléje,
Nagy lelkének jó ikertestvére,
Akkor értéd, de ma már nem érted,
Mily nagy érték — Kossuth szobra néked.

Hejh azóta az ó világ lelke
Káin szemmel lelkedet megverte!
Neked is csak a hatalom kell már,
Szabadságod sülyedező oltár,
Hol nem mindig az istent dicséred...
Igy elhagyni az emberiséget!
Beaned bizó óvilági ember
Szive fáj s már feled nézni sem mer.

Vagy ha itthon marad kijátszva a természet törvényét, termékenységének szabályait.

Régi igazság az: akié a föld, azé az ország!

A magyarnak nincs ipara, nincs kezeskedelme.

A magyart faji ösztöne a röghöz köti elannyira, hogy még iparoskép is üdülést, megújítást szinte a földművelésben talál.

Ha a magyar beleakaszthatja ekevasát, édes életfentartó reményhorgonyát a hazai földbe, nem lesz ehhez hűtlen soha sem.

Sőt ha meg van a lehetőség arra, hogy sarjai számára családi tűzhelyül birtokot szerezhet, nem tartja a gyermekáldást csapásnak és a gyermektelenséget áldásnak.

Megdönthetetlen tehát az az igazság, hogy a ki a magyar földet védi, az a magyar fajt védi és a ki a magyar faj megerősödését, nagyraakadását kívánja, az nyújtson módot arra, hogy a hazai talajon terjeszkedhessen, bőven sarjadozhasson.

Adjunk tehát a népnek földet, de nem úgy, hogy azt elvegyük másoktól, akár az egyesektől, akár az egyházaktól, hanem mintegy a dugzagdag asztaláról lehulló morzsákból a Lazárnak.

És erre meg van a mód, az eszköz ezredéves birtokalkotmányunkban gyökerezten.

Magyarországon minden földbirtoknak egy a közös gyökere, forrása: a szent korona joga.

Ebből eredt az adományozás útján, ebbe folyt vissza a magvaszakadás és a hűtlenség csatornáján.

A földbirtoknak azt az őseredeti jellegét nem szüntette meg a pátenssel behozott telekkönyv, mert ez csak biztosabbá tette,

szabatosabban meghatározta, hitelre képesítette az egyéni tulajdont.

Az egyéni tulajdonjog lényeges tartalma azonban kimerül akkor, amikor a tulajdonos földbirtokát elidegeníti, illetve azt árverésen elidegeníteni kénytelen.

Ebben a pillanatban feléled a szent korona szunnyadó és tulajdonjoga és a fekvő birtokot elővásárlás útján magához váltja.

Ez az elővásárlási jog nem sérti lényegében a tulajdon eszméjét. Hisz az eladóknak szándéka elsősorban az elidegenítésre irányul. Ez a szándéka megvalósul. Igaz, nem azzal az egyénnel, akivel tervezte az elidegenítést, de ez merőben személyes vonatkozás lévén, a korona őstulajdonosi jogával szemben semmivé törpül.

Az árverésen történő elidegenítésnél ily személyes vonatkozás egyáltalán nem létezik; egyedül a legelőnyösebb ajánlat az irányadó.

Elvégre is ez a föld, a mit a magyar vér hullásán, könye omlásán egy ezredéve szerzett, amit ugyanígy keservesen egy évezreden megvédelmezett, nem válhat idegenek prédájává, nem maradhat üzérkedés tárgya akkor, amikor a magyar kénytelen elszakadni szülőtte földjétől, hogy idegenben keressen magának mostohát.

A magyar korona joghatóságából származtatott elővásárlási jog lesz mindenha az az archimedesi pont, amelyen megvetve lábát, a magyar állam biztosan intézi a magyar faj sorsát az idők teljességeig: megakadályozza az idegenből reánk törő birtokvásárlást, megghisítja a nemzetiségi pénzügyintézetek ortvámadásait, védő várakat emel a magyarságnak a nemzetiségek közt és ezek összetömrülését megakadályozza, végül meg-

Mily hanyatlás! Gyász ez a világnak,
De hátha e nagy felfordulásnak
Az lesz vége, hogy mig az új vénül,
Az ó világ ifjodik, megszépül,
S mig pusztulni hagyja az emlékit,
A szabadság itt ünnepele, épít . . .
Akkor téged meghív Magyarország:
Mi állítjuk fel WASHINGTON szobrát.

Zalár József

Apróságok Barnum életéből.

A kilencz évvel ezelőtt meghalt világhírű amerikai reklámszínésztől, Barnumról érdekes visszaemlékezéseket közöl a „Century Magazine”-ben egy régi barátja s néhány anekdotában jellemző vonásokkal mutatja be egyrészt Barnum humoros hajlamait, másrészt jószívűségét.

Barnum tudvalevőleg Connecticut állam Bridgeport nevű városában lakott, mely felvirágzását nagy részben neki köszönheti. Itteni birtokán mindig volt valami csodálat, vagy más egyéb nevezetes dolog, a

mi fölkelte az emberek kíváncsiságát. Egyszer például elefánttal szántatott birtoka egyik dombos részén, mely a vasut mellett feküdt. Ez a „mezőgazdasági ujtítás” természetesen rendkívüli érdeklődéssel találkozott a vasut utasai részéről s csakhamar belekerült valamennyi újságba, pompás ingyenes reklámul szolgálva Barnumnak. Azt mondják, hogy messze földről kapott gazdaktól leveleket, melyekben kérdezték, mennyi szénát eszik egy elefánt napjában s hasznos volna-e elefánttal szántani ökrök vagy ló helyett. Barnum e kérdésekre mindig így felelt: ha valakinek van New-Yorkban egy nagy muzeuma s egy nagy vasut vezet a birtoka mellett, tele utasokkal, a kik látják a szántást, akkor nagyon jövedelmező dolog elefánttal szántani. De a kinek mindez nincs meg, az csak szántson lóval és ökörral.

Tizenkilencz éves korában Barnum Danbury városában újságot szerkesztett s mérész szókimondása miatt sok baja volt a hatóságokkal és magánosokkal. Egyszer száz dollar bírságra és két havi fogságra ítélték, mert a város egyik előkelő polgáráról, a ki nagyon vallásos ember hírében állott, azt

adván az alapot, új meg új családi tűzhelyek létesítésére; megapasztja a kivándorlást és fokozza a magyar faj regeneráló östermőképességét.

Mindezek megfontolásával indítványozom:

Irjon fel Somogy varmegye törvényhatósága a kormányhoz és országgyűléshez oly törvény megalkotása végett:

amely biztosítja a magyar államnak a szent korona joghatóságából eredő elővásárlási jogot a földbirtokokra,

amely az elővásárlás útján megszerzett földbirtokon nemzeti és társadalmi szükségleteinek megfelelő telepítésről célirányosan intézkedik;

végül, hogy küldje meg ezen felírását pártolás végett az ország összes törvényhatóságainak.

Kaposvár, 2902. augusztusban.

dr. **Kacs Kovics Kálmán.**
th. biz. tag.

Az Ugron-párt — megszűnt.

A Kolozsvárott megjelenő Ellenzék épen olyan hivatalos lapja volt az Ugron-pártnak, mint a Magyarország. Ebben a kolozsvári lapban most annak kijelentését olvassuk, hogy az u. n. Ugron-párt feloszlott, megszűnt. Az E—k ezt a következő szerkesztői üzenetben tudatja:

Függetlenségi (Helyt.) Az Ugron-párt a 48-as függetlenségi pártnak egyik árnyalata volt Ugron Gábor vezérlete alatt. Ugron Gábor azonban — amint azt kijelentette, — ma már pártokhoz nem tartozik. Ez a párt-árnyalat pedig a vezér visszalépése óta megszűnt, s a párttagok részben beolvadtak a Kossuth vezérlete alatt álló anyapártba, részint pedig a függetlenségi elveik fentartása mellett, minden párt köteleken kívül maradtak. Az Ugron-párt — a míg létezett is — abban különbözött csupán a Kossuth-féle párttól, hogy a delegációkban is részt vett s ott is gyakorolta ellenőrzési jogát. Ott is felszólalt, ha a nemzet jogait, érdekeit és szabadságát sértették, nemcsak a parlamentben s így kötelességét a nemzet-

irta, hogy megszarolt egy védtelen árva-gyereket. A dolog igaz volt s a városi nép ezt tudva, mikor Barnum a fogságból kiszabadult, nagy tömegekben várta s éljenezve és hatfogatu kocsin, zenekiséret mellett szállította haza.

Nagyon szerette Barnum a gyermekeket s boldog volt, ha látta azt az örömet, csodálkozást és lelkesedést, melyet mutatványai a gyermekekben keltettek. Erről sok megható történetet beszélnek. Egy szokása volt, hogy mikor mutatványainak új évadja következett, nagy karavánokban vonultak fel látványosságai New York utcáin. Az ily me-
neteknek az iránya pontosan meg volt szabva a szerint az elv szerint, hogy csupa olyan utcákon menjen végig, a hol a legnagyobb feltűnést kelti. Egy ily alkalommal egy szegény fiúcska, a ki megbetegedett s megmondta neki, hogy nem mehet el nézni a a nagyszerű látványosságot, mely az ő lakasuktól jó messzire volt elvonulandó, levelet írt Barnumnak, s arra kérte, vezesse a karavánt az ő utcájukon keresztül mert ő nagyon vágyódik látására. Barnum azonnal felelt a levélre s megtette a kis fiú kívánságát.

Bridgeportban egy szegény özvegy ment hozzá s elpanaszolta neki nagy nyomorúságát, hetvenöt dollárt kért kölcsön varrógépre, hogy nagyszámu családjának kenyéret keres-

tel szemben is elismerésre méltó módon teljesítette. Ez időszerint ismételjük, hogy Ugron párt — mint ilyen — nem létezik. A ki pedig ma is „Ugron párt“-ról beszél, az vagy személyes érdekből, vagy zavar előidézése céljából, vagy tudatlanságból beszél.

Az Ugron párt tehát belekerült a politikai történetbe, de mint élő párt szervezet szertefoszlott.

A törvényhatóságok vilá-gosi emlékoszlopa.

Debreczent érdekli az a terv, a melylyel most foglalkoznak Aradon.

Mint tudósítónk jelenti, az Aradi Nemzeti Szövetség legutóbbi közgyűlésén hazafias terv megvalósítását határozta el: kimondta, hogy a vilá-gosi fegyverletél helyén emlékoszlopot állít, amelyhez minden törvényhatóságtól emléktáblát kér; ezen emléktáblák összeállításából alakul ki az oszlop. A szövetség vezetősége most fog hozzá a terv megvalósításához. Az emlékoszlop tervének elkészítésével Steiner József aradi kir. mérnököt bízta meg. A tervet sokszorosítottja s azt a költségvetéssel együtt megküldi a törvényhatóságoknak. A terveken megvan jelölve az emléktábla nagysága és költsége, amelyet az egyes törvényhatóságoktól kérnek. Az emléktáblák, miután azoknak csupán egy oldala lesz csiszolva és vésve, nem fognak sokba kerülni.

Az emléktáblán kívül a törvényhatóságoktól hozzájárulást kérnek ahhoz az összeghez, amelybe az emléktáblák összeállítása, illetve az emlékoszlop felállítása kerül. A megkeresé-

seket az egyes törvényhatóságokhoz az Aradi Nemzeti Szövetség és Arad városa közösen írják alá. A törvényhatóságokon kívül emléktáblát fog kérni az Aradi Nemzeti Szövetség a magyar országgyűlés képviselőházától is. Ez a tábla, amelyet a képviselőház nem fog megtagadni, az oszlop legdiszesebb helyén lesz.

Miután az összes törvényhatóságok választát és intézkedését be kell várni, a dolog előreláthatóan nehézkesen fog menni, mindazonáltal remélik, hogy jövőre, a vilá-gosi fegyverletél ötvennegyedik évfordulóján letehetik az emlékoszlop alapkövét.

Hogy ünnepli meg a nádudvari vál-kerület Kossuth Lajos születésének a 100-dik évfordulóját?

A hajdumegyei nádudvari vál. kerület függ. és 48-as polgárságának 100-as végrehajtó bizottságát, Kossuth Lajos születése 100 dik évfordulójának a vál. kerület által miként történendő megünneplése tárgyában — folyó hó 24-ére hivta össze Kabara, Dobi Sandor partelnök és Dulházy Kálmán párt-jegyző.

E gyűlésen, melyen a kerület igazi szeretettel és a ragaszkodással körülvev országgy. képviselője Papp Elek is jelen volt, közakarattal elhatározatott:

hogy szept. 19-én mint Kossuth Lajos születésének 100-dik évfordulóján, a vál. kerület minden községe saját körében a lehető legnagyobb fényvel fogja e napot megünnepleni. E nap reggelén a vál. kerület minden községének polgársága zászlókkal templomba megy Istentiszteletre; délután pedig községenként népgyűlés tartatik. me-

hessen. Barnum átadta neki a pénzt, megígértve az asszonnyal, hogy keresmenyéből takarékoskodik s visszafogja fizetni adósságát.

Jó idő elteltével az asszony csakugyan összezsugorgatta a hetvenöt dollárt s elvitte Barnumnak. Ez örömet fejezte ki, hogy az asszony a gépet megvette, de még inkább a felett, hogy megtanult takarékoskodni. — S ezzel a pénzt visszaadta neki, a lel-kére kötve, hogy fektesse valami biztos vállalatba.

Hogy reklámjai révén milyen nevezetes alakká vált, mutatja a következő eset. Egy szer egy falusi ember jött a muzeumába s lefizette a jegy árát, az üzletvezetőtől megkérdezte, hogy hol van Barnum? Mikor megmutatták neki, egyenesen oda ment hozzá, jól megnezegette elől-hátul, jobbról-balról s aztán kifelé indult. Az üzletvezető megszólította, hogy ne menjen még, hiszen nem látta a muzeumot, a cethalat, egyéb ritkaságokat s most épen új előadás is kezdődik.

— Tudom — felelt az ember, de nem törődöm vele. Láttam Barnumot, és ez megéri a pénzemet.

Nem egyszer őt magát is becsapták ügyes emberek s az ilyen eseteken igen jól tudott mulatni. Egyszer egy farmer jött üzletvezetőjéhez, hogy cseresznyeszínű macs-

kája van, adjanak érte 25 dollárt. Hamar megalkudtak, miután az eladó erősen bizonykodott, hogy szakasztott olyan, mint a cseresznye.

Hozza aztán az atyafi a macskát s e szavakkal tette az üzletvezető elé:

— Elfelejtettem a multkor megmondani, hogy f e k e t e cseresznyéről beszéltem.

Az üzletvezető káromkodott, szidta az illetőt s ki akarta dobni. Barnum azonban, a ki történetesen jelen volt a vásárlásnál, nagyot nevetett és kifizette a macska árát.

Néhány hasonló eset után azonban nagyon óvatos lett s ugyancsak emberére akadt benne, a ki lóvá akarta tenni. Valaki egyszer azt írta neki, hogy tud egy néger, aki akármilyen nyomtatást éjszaka, vagy sötét pinczében is csak úgy elolvas, mint napvilágnál, olyan különösen van alkotva a szeme. Egy bizonyos hetibéért ez a néger hajlandó volna Barnumhoz szerződni. — Barnum ezt írta vissza: „Elfogadom az ajánlatát, föltéve azonban, hogy a négere nem vak.“

És a néger csakugyan vak volt, a ki sötétben is tudta a vakoknak való domboru írást olvasni.

(Vasárnapi Ujság után.)

lyen szónokok fogják Kossuth Lajos élet-történetét és hazánk sorsára történt hatását a nép előtt elmondani. Este pedig minden községben társas vacsorát tart a polgárság.

Vége a Budapesten tartandó ünnepélyén a vál. kerület 5 tagu küldöttséggel képviselteti magát, mely küldöttség a kerület országgy. képviselője, Papp Elek vezetése alatt, a vál. kerület koszorúját fogja Kossuth Lajos sírhalmára letenni.

E határozatok hozatala után az értekezlet a népszerű képviselő Papp Elek elterése után a nagy vendéglőbe gyűlt össze, hogy egyben Kossuth Lajos nevenapját is megünnepelje.

A tudósító.

A tisztviselők fizetésrendezése.

Mint megbízható forrásból jelentik, a pénzügyminiszteriumban már készen van az a tervezet, melynek alapján a felemelt államtisztviselői fizetéseket leszállítják a jövő évi költségvetés keretébe. A tervezet adatai a következők volnának:

A fizetésjavítás a negyedik rangosztályon kezdődik s egyenletes csökkenő haladásban végigme. y az összes osztályokon. Ujtás, hogy az új rendezés az osztálytanácsosi rangosztályt is három fokozatba osztja, holott eddig csak két lépcső volt ebben a sorban. Továbbá ujtás, hogy az új fizetésrendezés életbe lépésével minden működési és személyi pótlék megszűnik. A fizetési táblázat kepe pedig a következő:

	Az új fizetés	A régi fizetés
	korona	
IV. rangosztály (államtitkár)	16.000	12.000
V. rangosztály (m. tanácsos)	1. 12.000	10.000
	2. 10.000	8.000
VI. rangosztály (oszt. tan.)	1. 8.000	6.000
	2. 7.200	—
	3. 6.400	5.000
VII. rangosztály (min. titkár)	1. 6.000	4.800
	2. 5.400	4.400
	3. 4.800	4.000
VIII. rangosztály (segédtit.)	1. 4.400	3.600
	2. 4.000	3.200
	3. 3.600	2.800
IX. rangosztály (fogalmazó)	1. 3.000	2.600
	2. 2.800	2.400
	3. 2.600	2.200
X. rangosztály	1. 2.400	2.000
	2. 2.200	1.800
	3. 2.000	1.600
XI. rangosztály	1. 1.800	1.400
	2. 1.600	1.200
	3. 1.400	1.000

A rendezésnek ez a része csak az alapfizetés módosulását mutatja. Vele jár majd természetesen a lakásbér változása is. A pénzügyminiszter e tervezetre építi javaslatát, amelyet majd az országgyűlés elé fog terjeszteni alkotmányos megvitatás és hozzájárulás végett.

NAPI HIREK.

A debreczeni függetlenségi kör Kossuth kupája.

A debreczeni függetlenségi kör a hazafias áldomástartásokhoz, mint már többször is irtuk, ezüsből kupát ké-

sztített. Ez lesz a kör Kossuth kupája, mely a magyar műiparnak is egyik remeke lesz. Tóth András mester mintázta a Kossuth dombor képével és Hirmann Ferencz budapesti ércöntő mester önteti ezüsbte. Mint Budapest-ről, az ércöntő mestertől értesülünk, a Kossuth kupa öntése kész. Jól sikerült. Most még kidolgozás alatt van, de idejére leküldi Hirmann. A kupának a súlya mintegy 1 kilogramm és Kossuth s ületése ünnepén felavathatják azt a derék B. Nagy Jánosék a függetlenségi hívek lelkes ünnepélyén. Még érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy a K. Tóth Sámuel esztergályos mester és hazafias polgártársunk által fából, hasonlatos alakban, faragott Kossuth kupákra is, melyeket tömegesen rendelnek meg a polgárok, készülnek a horganyból öntött Kossuth arczkép domborművek. Oly jutányos, mérsékelt áron állítja ki azokat Hirmann ércöntő, hogy a velők ékesített remek Kossuth kupákat bárki megszerezheti és legszebb diszként, ereklyeként őrizheti meg, emlékezésül a Kossuth Lajos születési esztendejére.

Kossuth ünnepélyt rendező bizottság

augusztus hó 27-ik napján, azaz szerdán délután 3 órakor a varosháza nagytermében ülést tartott. Az ülésen Körner Adolf tanácsnok elnökölt. A kivilágítás és lampionos menet ügyei intézésének a részleteit készítették elő.

A Csokonai kör a székely kongresszuson.

E hó utolsó napjaiban tartják Tu nád-fürdön a székelykongresszust, melyen ott lesz a székelység színe java és a melyre a legtöbb miniszter is elküldte a maga szakembereit. A Csokonai kör elnöksége Dobieczy Sandor és Benedek János országos képviselőket, lapunk felelős szerkesztőjét, kérte föl a kör képviselőtérre.

A Magyarság ügye az Otthonban.

Lapunk olvasói ösmerik a „Magyarság”-nál történt fölháborító esetet, melyre vonatkozólag a „Nemzeti Iskolából” a következőket olvassuk:

Aug. 21-én d. u. 5 órakor tárgyalta az Otthon írók és hírlapírók testületi bizottsága a Magyarság elbocsátott szerkesztőségének az ügyét. Már előzőleg felajánlotta ez a bizottság, hogy szívesen vállalkozik a békebirói szerepre, melyet a sértett újságírók mind el is fogadtak, de Györfi Gyula visszautasította. Ennek következtében tehát csak azt vizsgálták meg, hogy az újságírók erkölcsi érdeke szenvedett-e csorbát. Benedek Elek maga adta elő az egész hosszú és bonyodalmas ügyet és azt igyekezett bebizonyítani, hogy ez az elcsapatás valószínűs remregény. Ő maga személyére nézve, bár temérdek pénzt is áldozott a Magyarság fennállásáért, semmi anyagi kárpótlást nem kíván, „a gavallér állott szembe a gavallérral”, ő nem számol tehát Györfyvel, de azt konstatálja, hogy a szerkesztőség számára még azt az összeget sem adta át, amit megígért. Beszélhet akármit, a valóság az, hogy erre a lapra rááldozta pénzét, egészségét, de a becsületét nem adja oda. Az a Györfy Gyula, aki közte és

Gondos Sándor közt az utóbbit választotta, elszakította a baráti köteléket s az utjaik szétváltak. És amit mondott, vagy állított Benedek, tette melléje azonnal az okiratot, nyilatkoztatta meg a tanukat. Felemlítette, hogy szegény tanítók lelkes tanárok követték őt a Magyarorsághoz, becsületes munkájával tisztességet szerzett e lapnak s tovább így már nem dolgozhatott. Perelni nem akar, mert ez újabb izgalmakkal gyötöri, míg ha e gyötrelmek elmúlnak s a lelke keserősége elmúlik, újra dolgozhat, szolgálhatja a közügyet. A bizottság Kenedy Géza elnöklete alatt mélyen megindulva s a könyvezésig meghatva hallgatta azokat a felháborító részleteket, melyekben ez a szomorú ügy oly gazdag. Határozatot azonban nem hozott, mert meg akarja hallgatni Györfy védekezését is s éppen ezért a felehatalmazást előmutatni nem tudó Szántót, az ügyvédi iroda vezetőjét felkérte, hogy e tárgyalás lefolyását ismeresse meg principálisával. A végleges határozat így szeptemberre marad.

Az orczátlan tótok és az amerikai Kossuth-szobor.

Kovács Kálmán plébános, a „Magyarok Csillaga” című amerikai újságában a következő cikket írja az amerikai tótok orczátlankodásáról:

Cleveland. A Kossuth szobor ügye teljesen felizgatta itt a kedélyeket. Ugy a magyarok, mint a tótok talpon állanak, hogy állaspontjukat meg mentsek. A tótok semmi egyebet nem akartak, mint csak azt, hogy a szobrot a főtérre ne állítsák fel. S ime ebben célt értek, mert a megtárotott tanács ülésen 15 szavazattal 3 ellenében kimondta a város tanácsa, hogy a mar előbb megígért főtérre erre a célra nem engedi át. Ez a pusztá tény. A magyarok erre csak bizottsági gyűlést tartottak, ahol egyik bizottsági tag végtelen zokonvette, hogy az ügy megmentésére még azok is közreakartak most már működni, a kik a bizottság eddigi egyoldalú és szűkkeblű eljárását mindig kárhoztatták. — Amde a tótok erre vasárnap egy az Egyesült Államok területéről össze hívott bizottsági gyűléssel feleltek, a kik most az angol lapokba beküldött tudósításokban nemcsak Kossuth Lajost gyalázzák le a sárgaföldi, de azt is elakarják egy Scrantonból világgá bocsátott pamflettel hitetni, hogy ezt az egész szobor dolgot csak a woodlandi és Bismark téri magyarok csinálják, a kikhez mint hazudják Budapestről egy zsidó szállítja a Kossuth szobrot. — Persze e gyalázkodásban, óriási sokat hivatkoznak arra a Zimándy Ignátra, akinek most minden szavat szentírásul akarják vetetni. . . . Nekünk ezzel szemben ma is csak az a tanácsunk, hogy ez országos jellegű tót akcióval szemben, nekünk is országos jellegű magyar akciókat kellene szembe állítanunk, s bizony ha például egy Gerstner dr. és Kundtz Tivadar állana a dolog élére, a helyzet 10 nap alatt úgy megváltozna, hogy a tótok sirva néznének reá.

Csunya korteskedés.

Sok helyen erős hullámokat vertek a legutóbbi választások s bár a kuria kimondta már az utolsó szót, a hullámok azért még nem csendesedtek le. Ilyen hely a temes-rékási választókerület is, a hol Lendl Adolf és a vármegye főjegyzője állottak egymással szemben szabadelvű programmal s a mandátumot Lendl Adolfnak juttatta a szerencse. A temes-rékási kerület képviselője hazafias ember. Szent István napján ünnepséget akart rendezni a kerületében s úgy tervezte, hogy ezen a napon ezer oláh

A katonai jelentkezés reformja.

A Politikai Értesítő jelenti, hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter fontos rendeletet bocsátott ki az ország valamennyi katonai gyalogszolgálatához a katonai jelentkezés megváltoztatása dolgában. Elrendeli, hogy ez évi október elsejétől kezdve a nem tényleges állományú katonák és honvédek a tényleges szolgálatból történt kilépésük vagy fegyvergyakorlatról hazautazásuk után a szabadságolás napjától számított nyolcz napon belül kötelesek tartózkodásuk helyének községi előjáróságánál jelentkezni, nem pedig, mint eddig, huszonnégy óra alatt. A később jelentkezőket büntetéssel sújtják.

Elevenen a vonat kerekei alól.

Uj-Bögről írják nekünk a következő esetet, mely valóban páratlanul áll a vasuti szerencsétlenségek között: A szolnoki vonat uj-bögi állomásán tul egy töl öltözött, tizenkétévesnek látszó ismeretlen fiu a minap a lokomotív elé ugrott, melynek seprője azonban a sinek közé szoritotta. Az egész vonat áthaladt a fiu felett, akinek semmi baja sem történt. Hogy ki volt s miért ugrott a vonat elé, nem tudták megállapítani, mert amikor az utolsó koesi is elhaladt felette, hirtelen fölugrott és elfutott.

A Sesztina család gyászja.

Sulyos csapás érte ismét a városunkban köztisztviselőben álló Sesztina családot, különösen annak fejét Sesztina Lajost. — Nemrégiben temették el egyik unokáját a 14 éves Rickl leányt, most ismét elveszítette fiatal viruló szép másik unokáját. München Aurél orosz képviselő 15 éves leánya az éjjel hirtelen elhunyt. A váratlan csapás mélyen megrendítette az ősz nagyapát, Sesztina Lajost és a családot. A család ma reggel a gyorsvonattal elutazott. A résztvevő általános a Sesztina és München család iránt.

Lakodalomból a temetőbe.

Megindító gyászbeszéd híret táviratozza nagyváradi tudósítónk. Tegnap lakodalmat ülték egy nagyváradi házban: néhai Gross Mórnak, Tisza Kálmán egykori bérlőjének özvegye adta férjhez egyetlen leányát. Az özvegy asszonynak a nagy vigalom után eszébe jutott elhunyt férje. Olament leányához és így szólt hozzá:

— Kimegyek apád sírjához, imádkozom s hátat adok Istennek, hogy szerencsésen férjhez adtalak.

E szavak után ki is ment a temetőbe. Miközben azután ott a sírnál imádkozott, egyszerre összeroskadott és meghalt. A szerencsétlen asszonyt szívészéhhűdés érte.

Angol panama Magyarországon.

Már több ízben volt szó arról, hogy az angol lóvásárló tisztiek a kik huszezer lovat vettek Magyarországon, milliókkal csalták meg hadügyi kincstarukat. Ez a vád már elhangzott az angol parlamentben is, amely annak idején bizottságot küldött ki a lóvásárlás számadásainak felülvizsgálására. Most, mint Londonból táviratozzák nekünk, egy ismeretlen magyar ember Hungárián aláírással a Times-ben cikket tett közzé, a melyben leleplezi a magyar lovak vásárlásakor az angol tisztiek sikkasztásait. A cikket író kijelenti, hogy leleplezését a magyar lovak jó hírnevének megóvására teszi közzé. Elmondja, hogy minő lépéseket tett Brodrich hadügyi államtitkárnál, Roberts lordnál és az angol képviselőknél, hogy a bűnös tisztiek elvegyék büntetésüket, de hiába.

Éles töltések a gyakorlaton.

A külső üllői-ut meptén elterülő rákosi gyakorló téren négy nappal ezelőtt titokzatos szerencsétlenség történt. Gyakorlat közben éles töltéssel sulyosan megsebesítettek egy tisztet. A budapesti helyőrség ugyanis mostanában ezredgyakorlatokat tart, amelyben a bevonult tartalékosok is részt vesznek. Négy nappal ezelőtt a 23. gyalogezred Kövess Armin ezredes parancsnoksága alatt ilyenmódon hadgyakorlatot tartott jelzők ellen. Az ezred mar rajvonalban nyomult az ellenséget jelző osztag ellen, sőt már a roham előtti gyorstüzelesnél tartottak, amikor a gyakorlati vaktöltények tompa durrogásába éles sivities hangja vegyült. Valaki éles tölténnyel lőtt és a golyó süvitve metszette át a levegőt. — A következő pillanatban Prett József hadnagy, a ki a jelző osztag parancsnoka volt, hangos kiáltással összerogyott. Az eitévedt golyó őt találta. Az ezredes rögtön lefuvatta a gyakorlatot. A tüzet beszüntették és míg az orvosok a megsebesült tisztet siettek, azonnal fegyvervizsgálatot tartottak. Az éles töltény ugyanis ragyogó tisztára surolja ki a fegyvercsövét, míg a vaktöltény sűrű fekete koromréteggel vonja be a csövet. Prett hadnagyot a golyó jobbkarján érte, de a csontot nem sértette meg. Kövess ezredes intézkedésére rögtön beszállították a XVII. helyőrségi kórházba, a hol most már a javulás útján van. A szerencsétlenség után az ezred rögtön bevonult és a budai nyulkaszárnnyában, a hol az ezredet elszállásolták, nyomban megindult a legszigorubb vizsgálat. Az egész ezredet laktanya-fogsággal sújtotta az ezredes, ki négy nap óta hasztalan keresi a merénylőt. Lehetséges, hogy az éles golyó csak posta volt, amelylyel valamelyik öreg baka azt akarta elérni, hogy hamarab szüntessenek be a gyakorlatot. Azonban nincs kizárva, hogy a golyó tényleg egy tisztnek szölt. Ugyan nem Prett hadnagnak, hanem egy magasabb rangú törzstisztnek, aki ellen, kegyetlen szigorúsága miatt, nagy az elkeseredés és aki ekkor a szerencsétlen hadnagy közelében állott. — Ehhez volt intézve a posta. A négy naptó folyó vizsgálat semmi eredményt sem tud fölmutatni. Az egész legénységet kihalgaták, több bakat le is csuktak, de azért a merénylőt még sem találták meg. Az ezredes nyombajelentést tett a szerencsétlenségről herceg Lobkovitz hadtestparancsnoknak, a ki a vizsgálat fejlődésének minden részletéről kimerítő jelentést kért. Az eset katonai körökben érthető fölűnést keltett.

Lopással vádolt köszörűs.

Kellemetlen helyzetbe került Craighero Domokos világjáró talián köszörűs. Hónapokkal ezelőtt megfordult Eperjesen is, hol Agostoni József műköszörűsnél dolgozott. A mostoha sors azonban itt sem hagyta pihenni és továbbmenésre készítette. Debreczenbe jött s Zeschle Jánosnál talált foglalkozást, itt érte az a váratlan hír, hogy Eperjesről való távozását szökésnek vették, miután volt gazdáját 400 korona erejéig meglopta. A rendőrség Zápolya-utca 17. számú lakásán találta a lopással vádolt köszörűst. Nyomban letartóztatta és még a tegnapi vonattal rendőri fedezet mellett Eperjesre kísértette az ártatlanságát nagyban hangoztató talián köszörűst.

Bucsura menő görögkatholikusok.

A görögkatholikusok tegnap reggel 6 órakor tartott szent mise után zászlok alatt

nagy tömegben Papp János lelkész vezetése alatt, gyalog Mária-Pócsra rándultak, hol most bucsu van. A hívek két napig lesznek Mária-Pócsra és márholnap este visszatérnek. Debreczenbe az esteli órákban érkeznek meg. Megérkezésük után rövid ima lesz a Szappanos-utczán levő görög katolikus templomban.

Brutális kalauz.

Mezőkövesd és Szihalom között tegnapelőtt hajnalban a vasuti sinek mellett egy asszonyt találtak sulyos sebekkel borítva. Bevitték Mezőkövedre, ahol kihallgatták. Az asszony, kit Baacsonénak hívnak és kömlői lakos, azt állítja, hogy a vasuti kalauz kilökte őt a robogó vonatból, mert nem hallgata meg szerelmi ajánlatát. A mezőkövesdi szogabírói hivatal vizsgálatot indított — ez ügyben és sürgős jelentést tett a miskolci ügyészségnek. A sulyosan sebesült asszonyt hevesmegyei illetőségű lévén, az egri kórházba szállították.

A magyar protestáns irodalom ünnepe.

A hódmezővásárhelyi ev. ref. egyház a két magyar prot. egyház legelőkelőbb egyesületét, a Magyar Prot. Irodalmi Társaságot fogadja szeptember 23, 24 napján vendégül. Az előkészületek nagyban folynak. — Vendégekül várja az egyház ez alkalommal a két prot. egyház pöspökeit és főgondnokait, illetőleg felügyelőit. A társaság világi elnöke Hegedűs Sándor volt miniszter már bejelentette lejövetelét. A bevonulást díszbandérium vezeti, a melyet az új és ó-templom-téren iskolás gyermekek nemzeti lobogók alatt felállítva üdvözölnék. A megérkező elnökséget a vasutnál a város nevében a polgármester, az egyházak nevében az ág. ev. lelkész, bent az ó-templomnál pedig a presbitérium élén Szeremlei Sámuel lelkész elnök fogja üdvözölni.

A király rokona mint közlegény.

A nagyváradi es. és kir. 37-ik gy-ezredhez most rukkoltak be a tartalékosok. A szumános atyafitól kezdve, a főszolgabíróig, az emberiség minden eleme összeverődik ilyenkor s büszkén hirdeti ki kisaját polgári állapotát. Érdekesebb alak azonban ritkábban vonult be, mint a tartalékosok tegnapi szálistmányából. A berukkolás alkalmával, az irnoki tisztet teljesítő szakaszvezető harsány hangon szólítja egyenként az öreg harczozókat. Mikor a 14-ik századra került a sor, egy szőke katona könyvből olvassa:

— Stefán Szabó!

Egy huszonhat évesnek látszó, alacsony, barna ember lépett elő a czivil ruhába öltözött katonák közül, foglalkozására nézve asztalos mester ember s társainak büszkén adja tudtul:

— A király rokona vagyok.

Az érdeklődőknek aztán, a következőképpen adja elő lezármasát:

— Nővéremet, egy biztosítási tisztviselő vette el. Mindkettőn kimentek Amerikába, hol rövid idő alatt meggazdagodtak. Pár év leforgása alatt azonban sógorom meghalt s nővérem egyedüli örököse lett minden vagyonnak. Időközben beleszeretett nővérembe báró Földvári, a ki tulajdonképpen Stefáni a főhercegnő férjének, Lónyay Elemér grófnak első unokatestvére. Törényesen feleségül is vette s így a királyi családdal sógori összeköttetésbe jutottam. Persze a katonák erősen viccelnek a derék fiuval, de igen sokan a tiszteletteljes bámulattal övezik kö-

rül és susogva mondják egymásnak, ahol Szabó István 14 ik századbéli közvitéz elvonul:

— Itt megy a király rokona.

Lauka, mint a Vértesi Arnold riportere.

A boldogult Lauka Gusztó bácsiról elevenítik fel ezt a józsi esetet, melyben Gusztó bácsi mint a Vértesi Arnold riportere szerepelt.

A szultánt várták Budapestre a 70-es években. Biztos, hogy reggel megérkezik mindenféle kísérettel egyetemben. Vértesi Arnold, a kiváló novellista akkoriban napilapot szerkesztett Budapesten. Sürgős utja volt, elutazás előtt rábizta Laukára az érdekes vendég budapesti tartózkodásának leírását. Előlegezte Laukának a költséget, a honoráriumot, azután mint aki dolgát a legjobban végezte, elutazott a rokonaihoz, valahová Hevesvármegyébe. Nagy megnyugvására szolgált, amidőn másnap fényes tudósítást olvasott lapjában a szultán budapesti szezsurjáról. Különösen meghatotta Vértesit az a részlet, amelyben leírja, hogy mily bensőségesen imádkozott, milyen forró könnyeket hullatott a keleti potentát a török szent, Gál Baba sirja fölött!

— Igazán mély érzéseket rejtget ez a Lauka a cinikus modor külszine alatt! mondja a szultánnál is meghatottabb szerkesztő a fényes tudósítást olvasva. Ez a cikksok előfizetőt fog hozni!

Nem is zavarta örömet egyéb körülmény, mint az, hogy más lapokban egyetlen egy sort sem talált a szultán látogatásáról. Budapesten aztán megtudta, hogy a szultán még csak nem is járt Budapesten. Lauka h a s b ó l esinálta meg a tudósítást, leadta a nyomdába, a honoráriumot pedig elmulatta valahol a budai hegyek közt.

A debreczeni közigazgatási tanfolyam megnyitása.

A községi közigazgatási tanfolyamon, mely Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyző vezetése és igazgatása alatt áll s mely már több ízben részesült felsőbb helyről való elismerésben, a beiratkozásokat Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyző él, a tanfolyam vezetőjénél lehet eszközölni. Már eddig is 40 hallgató jelentkezett a tanfolyamon való részvételre.

Az adó csökkenése.

Lukács László pénzügyminiszter két rendeletet bocsátott ki, melylyel csökkenti az adóhatalmak után járó késedelmi kamatot, az adótulfizetés után pedig állami kamat fizetését rendeli el. A késedelmi kamatra vonatkozólag elrendelte a miniszter, hogy a késedelmi kamatot csak amaz összeg után számítsák, amelyet valaki az adóhatalmára törlesztésére fizetni akar. Ha valaki száz koronával tartozik, de csak huszat tud fizetni, a husz korona, nem pedig, mint eddig, az egész száz korona után fizet késedelmi kamatot. A másik intézkedése a pénzügyminiszternek az volt, hogy csak pár héttel ezelőtt kelt rendeletében kimondotta, hogy az állam a jogtalanul beszedett adó után, akár visszafizettetik az illetőknek, akár más adójában beszámítják öt százalékos kamatot térít meg.

Jókai a tengeren.

A mi Jókaink mint öreg ember, de nem vén ember, második ifjúságának virágait ez időszerint a Svábhegyen kötögeti koszoruba. Az Isten hegyen, ahol nincsenek viharok, ahol a borágakat nem hervasztja meg sem a jégeső, sem a nyári fagy, sem a viharkergette orkán. Szóval, a mi nagy Jókaink körül a békesség derüje honol, mely az ő költészetében hajtja ki virágait. Nem úgy a második „Jókai” körül, mely a mi nagy költőnk nevét viselve ott fut a ten-

gereken, egy nagy gőzhajó alakjában szállítva Magyarország termékeit messze világ-részekbe. Ez a „Jókai” is a rendnek szigorú szabályai szerint teszi meg éleutjait, de azért nem mentes az összeütközésektől sem, mint azt az alábbi fiúmei távirat jelelenti a következőkben:

Az Adria Jókai nevű hajója, a mely most a fiúmei kikötőben rakodik, Cardiff-ből jövet június 28-án este Portugália partján Cap Sagres mellett összeütközött a Consul Kaestner nevű angol vitorlás hajóval. A Jókai a vitorlás hajó mögött haladt és többször figyelmeztette kitéresre. A vitorlás azonban rosszul manővrozott és így történt, hogy a Jókai baloldalt bele ütközött. — A vitorlászajó kapitányával, tisztjével és szakácsával elsüllyedt, három matróz a Jókaiába kapaszkodva megmenekült. A Jókait a harmadkapitány vezette. A vitorlás 116 tonnás volt. Tulajdonosa a Cormond társaság volt.

Öngyilkos mérnök.

Hajduböszörmény városát egy öngyilkossági eset tartja izgatottságban. Egy szép reményekre jogosító fiatal ember önkézzel vetett véget életének. H.-Böszörmény egyik köztisztviselőben álló polgárának G. Szabó Gábor volt közgyámának fia, Szabó Kálmán tegnap reggel agyonlőtte magát. Huszonhet éves volt, két hónappal ezelőtt szerezte meg a mérnöki oklevelet és most szüleinél pihent otthon. Öngyilkosságát gyógyíthatatlan idegbaja miatt követte el. Már másodéves technikus korában idegbajából kifolyólag budapesti lakásán az emeletről leugrott, de a csodálatos véletlen megmentette életét. — Gyógykezeltette magát, de eredménytelenül, idegbaja folyton súlyosbodott. Hozzá tartozói otthonlété alatt szorakoztatták, de hiába, a fiatal ember szótalan maradt, az utóbbi időben már apathiába esett. Kedden este még beszélj hozzá tartozóival, 10 órakor szobájába tért, de nem feküdt le, idegesen járt kelt a szobában. Hajnali 3 órakor magához vette forgó pisztolyát és a hátsó kis udvarra ment, hanyat feküdt és a szájába lött. A golyó fejébe hatolt és mindjárt kioltotta a szerencsétlen ifjú életét. Reggel 7 órakor vettek észre az öngyilkosságot. A mélyen sujtott szülők iránt általános a részvét.

Nyilatkozat. *)

Hazug kortes hír a papválasztók megválasztására.

A roszhiszemű és gonosz szándékú hazudozás a legnagyobb foku jellemtelenségre mutat. A legnagyobb mértékben fölháborító tehát, hogy mégis akadnak olyan erkölcsi szegények és igazság orgyilkosok, a kik a debreczeni papválasztás folyamatban levő mozgalmainál nem átalnak roszhiszeműleg költött hazug híreszteléssel tévedésbe ejteni, félrevezetni a református egyház tagjait és választóit. Cly otromba, oly hülye, olyan majomi gonosz indulatu és célzatu ugyan ezen hazug híresztelések egyik legkőszábbika és egyik legjellemtebbiből koholtja, — hogy az terjesztőivel együtt megvetésnél egyéb-

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

re nem érdemes; de mivel zavart, félreértést támasztani az ily hitvány eszköz is beválik néha, minthogy a közmondás szerint: a kapanyél is el-sülhet, nyilatkozom. És a legotrombább, legroszakaratubb, hazugságnak nyilvánítom ki azt a híresztelést, melyet, mint fölháborodással értesültem, legujabban terjesztenek, hogy ugyanis a debreczeni lelkészi állásra pályázók egyik legkiválóbbja, Jánosi Zoltán ev. ref. lelkész a debreczeni jelöltségtől visszalép, mert az egyházközsége anyagilag javit a helyzetén.

Hiszem, hogy bármely községnek a legnagyobb veszteség és fájdalom elveszíteni olyan lelkészt, a milyen Jánosi Zoltán; de, hogy Jánosi Zoltán anyagiakért visszalépne a debreczeni jelöltségtől az a legezudarabb és egyszerűs mind a leghülyébb hazugság azok között, melyeket idáig a majomként gonosz és alacsony értelmű elmék kitaláltak. A Jánosi Zoltán lelkéhez nem férközhetik az ilyen porban fürdetett anyagiság és Jánosi Zoltánnak eszeágában sincsen a pályázástól és a választás küzdelmeitől vissza lépni.

Mi pedig, a kik minden mellékérdektől szabadon tömörültünk Jánosi Zoltán vezéralakja mellé, mert lángeszétől, nemes jellemzilárdságától egyházunkra, magyar fajunkra a legjobbakat várjuk, diadalra juttatjuk egyét, hiában agyarkodnak, hiában hazudoznak az igazság orgyilkosai.

Ifjabb Möricz Pál.
lapszerkesztő.

A megszökött halott.

(Egy jós históriája.)

Biharvármegye alispánjához megkeresés érkezett a minap a szalárdi járás főszolgabíróaságától, hogy intézkedjék egy sitervölgyi gazda országos körözése iránt. Ennek az egyszerű körözésnek érdekes története van, amely ezelőtt pár héttel történt Sitervölgy biharmegyei községben.

A nagyváradi pénzügyigazgatóság valami jövedeki kihágás ügyében megidézte Sitervölgyről Albirt András jobb módu oláh gazdát. Az idezést annak rendje és módja szerint kezbesítették is Albirt Andrásnak néhányszor, de hiába való volt. A pénzügyigazgatóság hasztalan várta mindannyiszor a derek oláht, az nem sokat törődött sem az idezéssel sem a jövedeki kihágással. A gényügyi igazgatóság végre is megsokalta az idezetest s megkereste a szalárdi főszolgabíróaságot, hogy Albirt Andrást vezettesse elő. A főszolgabíró utasította is az egyik csendőrörsöt, hogy Albirt András a kitűzött határidőre kísérsje be a nagyváradi pénzügyigazgatóságához.

A csendőrörs emberei, egy kivételével, mind elváltak foglalva, úgy, hogy a szokás ellenére Albirt András elővezetését egy csendőr akarta foganatosítani. Elment Sitervölgyre, de Albirt András nem volt otthon. A csendőrnek ugyancsak sokat kellett mázskálni, míg végre valahára rátalált a keresett atyafira az erdőszélen. A mint illik, a csendőr fölszólította

az oláh atyafit a törvény nevében, hogy kövesse a pénzügyigazgatósághoz Nagyváradra. Albirt András azonban nem az az ember volt, aki olyan könnyen megijed a csendőtől, különösen egy csendőtől. Mert ő nem közönséges embernek tartotta magát.

Jós volt ő, aki ismerte és jó pénzen árulja a emberek jövőjét, varázsló, aki kincseket varázslott elő, legalább is elméletileg a földből és kuruzsló, a ki mindenféle betegségre tudott irt. Nem vette komolyan tehát a csendőr intését, hiába figyelmeztette az a törvényre, mely zellenességűlés esetén a fegyverhasználati jogára. Albirt András hajthatatlan maradt. Kijelentette, hogy egy lépést sem megy s a csendőr végre is kénytelen volt előre tuszkolni az akadékoskodó parasztot. Alig nyult azonban hozzá a csendőr, Albirt neki ugrott, az egyik kezével átkarolta, a másikkal pedig végigkarmolta az arcát. A csendőr ekkor kardot rántott és teljes erővel rávágott Albirt Andrásnak a fejére. A sitervölgyi jós vértől boritva, élet nélkül terült el a földön.

A csendőr megilletődve vette gondozását alá a parasztot s igyekezett az atyát minden áron életre kelteni, de siker nélkül. Albirt András meghalt s a jövedéki kihágásról nem fog többé a földön beszámolni, konstatalta magában a csendőr, aki különben erősen megszeppent, mert félt, hogy még rá fogják, hogy ok nélkül használta a fegyverét.

Előírás szerint a hullától a csendőrnek eltávolítani nem szabad, míg a hatóságot nem értesíti a dologról, ott maradt tehát és őrizte Albirt András tetemeit, vagy öt-hat óráig, amíg egy arra járó paraszttól beizent a községbe az előjáróságért. Az előjáróság a bíró, a másodbíró, a kisbíró meg az esküdtek meg is jelent a helyszínen és a csendőrrel együtt konstatalták a halált.

A csendőr azután elindult, hogy jelentést tegyen a dologról felettes hatóságának s nemsokára ott hagyták a hullát az érdemes előjáróság tagjai is.

A csendőr jelentése folytán megindult a vizsgálat és nemsokára kiment a felettes hatóság, hogy a vizsgálatot megindítsa és a helyszíni szemlét jegyzőkönyvbe foglalja. A bizottsággal ment a csendőr is, aki Albirt András leütötte és az előjáróság is. Mikor azután a bizottság a csendőr és a paraszt közt történt eset után 14—16 órával a helyszínre ért, mindent ott talált, csak éppen azt, amit vagy talán akit kerestek, nem találta, Albirt András eltűnt. Lehet ugyan, hogy csak a holtteste tűnt el, de az bizonyos, hogy a bizottság nem találta meg Albirt András sem élve, sem halva.

Akik ismerik Albirt András, bizonyosra veszik, hogy András a jós, a varázsló és a kuruzsló csak szimulálta a halált és amint egyedül maradt, megszökött.

Körülbelül ezen az alapon keresik most országszerte Albirt András, a sitervölgyiek derek vatesét.

Érdekes házasságok Aradon.

Ugy látszik, hogy a szép marosparti város él a legszaporábban a polgári házasság intézményének hasznával. Egymást érik ott az intelligens osztályhoz tartozó zsidó és keresztény felek közötti házasságok.

Amint az ottani lapokból olvassuk, az aradi anyakönyvi hivatalban közelebb jelentkeztek s a hirdetés stádiumában állnak többek között Ferenczy Gyula aradi római katolikus vallású gyógyszerész és Buchsbaum Emilia kisasszony, a ki vallására nézve izraelita, Buchsbaum Adolf aradi kereskedőnek

leánya. Ifj. Balogh Imre aradi dohányjövődéki hivatalnok, vallására nézve szintén római katolikus, eljegyezte a zsidó vallású Bleyer Irmát, szintén aradi leányt. A zsidó vallású Walder Móric, aradi születésű segédjegyző menasszonya a katolikus Lander Rózsika, Lander Andornak és feleségének, Pap Franciska budapesti lakosoknak a leánya. Nem érdektelen a negyedik eset. Parly Janos aradi cipész menyasszonyának, Klein Rózsának kedvéért elhagyta ősei hitét s áttért az izraelita vallásra. Az áttérés ceremóniáin szerencsésen átesett a vőlegény két aradi orvos közreműködésével; ezután következett az áttérés formai részei.

Aki szereti az érzékeny históriákat, annak a számára is van történetünk. Zs. J. dunántúli földbirtokos, ugyanis vadászatás közben gyakran be szokott térni ur társaságával a k-i vendéglőbe, ahol évek óta már nem egy vig mulatságot csapott. A mult tétele megtörtént, hogy Zs. egy viharos éjjelen átázva és fázva tért be a kis vendéglőbe, ahol, mint rendszeren nagy örömmel fogadták. Csakhamar azonban rosszul érezte magát és gyorsan előhívott orvos kijelentette, hogy Zs. erősen meghűlt és azonnal ágyba kell feküdnie. A vendéglős természetesen nem bocsátotta el kedves ur vendéget, hanem saját hajlékában helyezte el a birtokost, aki két hétig meglehetősen súlyos betegen feküdt a vendéglős lakásán. Ez idő alatt a vendéglős szép fiatal leánya ápolta olyan odaadással és figyelemmel, hogy Zs. mely hálával telt meg a szép és kedves leány iránt s ez a hala betegségéből történt felépülése után mély szerelemmé változott át. Kora tavasszal megkérte a vendéglősleány kezét, az esküvőt pedig most tartották meg, közvetlenül az aratás után, akkor, amikor az irigy mamák már régen azt remélték, hogy a regényes házasságból semmi sem lesz.

A vesztegető uzsorás.

A Nagyvárad írja ezt a nem érdektelen uzsorás történetet:

Fülöp Izsák Paris utcai uzsorás ellen megindított vizsgálat tegnap megakadt, mert a rendőrség bünyügyi osztályának személyzetét a Wolff-erdőbeli titokzatos gyilkosság anyyira foglalkoztatja, hogy a jeles férfiú szennyiségét egyelőre nem kutathatja. Fülöpöt a rendőrség tegnap délelőttre meg is idézte, hogy a beérkezett panaszokra vonatkozólag kihallgassa, de nem volt ideje a bünyügyi osztály vezetőjének az uzsorást kihallgatni. Szombat óta különben újabb fejleméseket is tettek a párizs-utcai szatócs ellen, melyek a multkorakkal együtt nagy bünhalmazt rónak már terhere. Az uzsorás ellen a vizsgálatot ma újra erélyesen fogják folytatni.

Éjfél után egy órakor egy fiatal ember kereste fel szerkesztőségünket, aki Karácsonyi Aladár munkatársunk előtt Fülöp Izsák könyvvezetőjének adta ki magát és arra kérte munkatársunkat, hogy fáradjon el főnökéhez, aki igen fontos ügyben óhajt vele beszélni. Karácsonyi Aladár, aki az uzsorás üzelmeit leleplezte, nem ismerte az illusztris alakot, csupán kíváncsiságból felkereste a párizs-utcai szatócsot, aki legott 500 forinttal megakarta vesztegetni, ha ezután elhalgatja azokat a feljelentéseket, amelyek a rendőrséghez érkeznek, továbbá enyhítők közöl az uzsorás érdekében Karácsonyi Aladár természetesen felhaborodással utasította vissza a piszkos ajánlatot s kijelentette, hogy bár szegény és anyagi viszonyokkal küzdő ember, a becstelen

ajánlatot nem fogadja el. Az ajánlattételnek szem és fül tanuja Becsey Ignác rendőr őrmester volt, aki szintén nagy felhaborodással fogadta az uzsorás ajánlatát, amely egy köztisztviselőben lévő ujságíró becsületét akarta próbára tenni. Fülöp utóbb 1000 forintot kínált, leszámolva Karácsonyinak, aki erre a pénzre köpött és szó nélkül hagyta ott a vesztegető uzsorást. Karácsonyi ma jelentést tesz Fülöp ellen vesztegetés miatt a kir. ügyészségnél.

CSARNOK.

Vaterloo.

Ereckmann—Chatrián elbeszélése után fordított a:

ifjabb Móricz Pál.

Gabona táblas mezőségi tájra értünk. Még ehhez hasonlót sohasem láttam. Virágzott a kalász. Még mindig zöldes színbe játszottak a tablak, noha az árpa már erőfélben volt. A meddig csak a szem ellátott, mindenféle csak a kalással áldott rónaság terjengett. Mélységes csöndben tekintettünk magunk köré. Az öreg paraszt csakugyan nem amitott bennünket. Mert a lankás részen, mintegy kétezer lépésnyire előttünk, jelentéktelen domboshát mögöl hegyes, vén torony magaslott ki és néhány háztető, melyeken meg pihent a holdvilág olvasztott ezüstös sugara. Bizonyosan ez volt Fleures község, a jobbsó részünkről még közelebb mutatkozott néhány kunyhó, hazak, másik tornyocska, ez meg bizonyosan Lambusart falu volt. De még nagyobb távolságra, a háttérbeni magos rónán, mintegy felőrányira Fleures mögött már hullamosabb volt a terep s minden halmon megszámlálhatatlan tábornüt ragyogott. És három nagy községet tisztán meglehetősen különböztetni, melyek a magas hátakon balra-jobbra feküdtek. Később a nevüket is megtudtuk. A hozzánk legközelebbi Saint-Armand volt, középen Ligny feküdt és legtávolabbra, mintegy jó kétóranyira Sambref község. A tábor tüzek ragyogásánál inkább tájékozódhattunk az eilen feől, mint bar fényes nappal. Ama házakat, kerteket, mezőségeket mindenütt a poroszok hadserege szállotta meg. . . A három falu mögött, még odábbat a magaslatos helyen, inkább balra, más őrtüzek ragyogó vonala csillogott. Ott feküdt Bry község és e gazoknak bizonyosan ott pihent a tartalékok.

Nem is csalódtam ezen feltevéseimben, később az is bebizonyult, hogy igen nehezen bevehető helyek ezek. Most ezeu nagyszerű látvány mindnyájunkat lekötött.

Balról a rónán, hasonlólag tábornützek ragyogtak. De azzal tisztában voltunk, hogy ez a mi harmadik hadtestünktől származik Nyolcz órátajt vonult fel az erdő sarkán, midőn, is viasszasoritották a poroszokat.

Szinte egy falunál állapodtak meg, de mely jóval távolabb feküdt Fleurusnál. Az erdőmentén, egy vonalban, hasonlólag ragyogott néhány tábori tűz, szinte a mi embereink voltak olttan is. Ha jól emlékezem, mert nem vagyok egész bizonyos benne, mindkét oldalunkon égtek ilyen tábornützek; de jobbadán mégis inkább balról mutatkoztak.

Menten kiállítottuk a tábori őrsöket, az őrszemeket és a többiek pedig, tábornützel sem gyujtván, az erdőszélén leheveredtünk.

(Folyt köv.)

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ermelléki asztali bor

— H. K. Szentimrei, 1901 évi termés —
hordószámra eladó Arany János-ú. 3 sz.

Tanuló felvétetik a

Lovas és Kosárka nőidivatáru kereskedésébe
Debreczen, Piacz-u. Vecsey ház.

Egy csinosan butorozott szoba külön bejáratú minden órán kiadó Verbőczy-u. 4.

Jó ellátás. Egy intelligens izr. gyermektelen családnál 2 fiatal ember teljes ellátást kaphat mérsékelt árban.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben **Toth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Két szoba iroda helyiségnek alkalmas, esetleg magános uraknak lakásnak Széchenyi-u. 12. sz. azonnal kiadó. — Ugyanott egy nagyobb Wertheim pénzszekrény jutányos árban eladó.

10 hectoliter tisztán

kezelt bor eladó József kir. hg. u. 9.

998—1902 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debr. kir. jbiróságnak V. 1832/2—1902. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Burger Anna és fiai bpesti bej. czég részére Szabó József debreczeni lakostól 87 kor. 64 fl. tőke, ennek 1092 máj. 6-tól számított 5% kamatai s eddig összesen 48 k. 34 fl. perkölttség erejéig 1902. jul. 4-én bíróság felül foglalt és 1240 koronára becsült házibutorok, kocsik, szán és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1902. évi augusztus hó 30-án d. e. 1/2 10 órakor kezdetét veendő és alperes lakásán Csapó-u. 47 sz. háznál megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
Debreczen, 1902. aug. 9-én.

Török Péter bir. kiküldött.

SENKI

se mulassza el egyik legrégebb budapesti bankházunk részére törvényesen megengedett állam és hitelsorsjegyeknek eladására való ügynökség végett jelentkezni. Legmagasabb jutalek, előleg, esetleg fixfizetés. Ajánlatok „M. V. 8912” alatt

Haasenstein Vogler hirdetési irodájához Budapest intézendők.

Egy 20 év óta fenálló

jól berendezett, nagy forgalmu

Fűszer és festék

kereskedés

5-4.
más vállalat miatt átadó.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Hajdu-Böszörményben

a főtéren több üzlethelyiség, fűszer, fodrász, órás stb. üzleteknek igen alkalmas, azonnal kiadó.

Értekezhetni **Kövér és Társa** czégnél H.-Böszörményben.

Uj szőnyeg-üzlet.

Fő üzletünk szőnyeg-osztályát

Kossuth-u. 11. sz. Zádor házba

helyeztük át, azt a mai kor igényeihez képest fényesen berendeztük. **A legújabb és legszebb**

Futó, ágyelő és pamlagszőnyegekkel,

Ágy és asztal terítőekkel,

Pamlagtakarókkal,

Csipke és szövet függönyökkel,

Ló és kocsipokróczokkal,

Flanell takarókkal,

Bútor szövetek és bútorplüssökkel,

Linoleum bőr és viasszos vásznakkal,

us választékban szereltük fel és tisztelettel kérjük továbbra is a n. é. közönség szives pártfogását. (6-6)

Bosznay J. és Társa.

Debreczen, Kossuth-utca 5. és 11. szám.

Jensen-Calcop

Vastartalmu, tápláló erősítő és vértisztító, kellemes ízű, könnyen emészthető. Kérdezősködjünk orvosainknál.

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Hajdumegyére Muraközy László gyógyszer-nél.

MIHALOVITS ISTVÁN gyógyszerára a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

MOLLITERGIN

Arccs és kézbőr finomító s szépítő szer.

A „Mollitergin” teljesen ártalmatlan alkatrészekből álló [tehát sem higanyt, sem ólmot, sem egyéb fémeket nem tartalmazó] oly bőrfinomító s szépítő szer, mely nem zsíros s míg ártalmatlanságra nézve teljesen megegyezik a krémé celeste, vaselin, glicerinnel, addig hatás tekintetében jóval felülmúlja azokat.

Hatása rögtön! Az arccs s kézbőrt puhává, fehérré s üdévé teszi. Bármikor, tehát nappal is használható. Nem rontja az arccs bőrt, mint a fémeket tartalmazó arccskenőcsök. Elmulasztja a ránczokat, májfoltot, pörsest, pattanást, mitessereket s a könnyebb bőrbajokat. Kisimítja a ránczokkal teli arccsot.

Használati utasítás. Az arccsot s kezeket bármikor szappannal [legjobb a mandola vagy kissé szagosított házi szappan] langyos vízben megmossuk, puha törülkövvel szárazra töröljük s ekkor jól bekenjük Molliterginnel. A kenést mindaddig folytatjuk, míg a bőr a folyadékot be nem issza. Nappali használatkor a bekenett arccsot s kezeket tiszta rizsperba mártott ruhával töröljük meg.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Készítő hely s főraktár Mihalovits I. gyógyszerára a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.